

Newsletter

OKTOBA 2022

ISSN 1821 - 7273 TOLEO NA. 34

PROF. MWANDOSYA MWENYEKITI MPYA WA BODI YA EWURA

Toleo Lililopita

BODI YA WAHARIRI

MWENYEKITI

Mha. Modestus Martin Lumato

MHARIRI

Bw. Titus M. Kaguo

MHARIRI MSAIDIZI

Bw. Wilfred Mwakalosi

WAANDISHI

Bi. Asiatu Msuya

Bi. Tobietha Makafu

MAKAO MAKUU YA EWURA,

Jengo la EWURA,
Kiwanja Na 3, Kitalu AD,
S.L.P. 2857, Dodoma,
Simu: +255 26 2329002-4,
Nukushi: +255 26 2329005,
Barua pepe: info@ewura.go.tz;
Tovuti <https://www.ewura.go.tz>
Simu ya BURE 0800110030

Mitando ya Kijamii

: [ewuratanzania](#)

: [ewuratanzania](#)

: [ewuratanzania](#)

EWURA TV

YALIYOMO

Kutoka kwa Mhariri	3
Prof. Mwандосya Mwenyekiti mpya wa Bodи ya EWURA, aanza kazi kwa kishindo	4
Mwenyekiti Mpya wa Bodи ya EWURA afanya ziara mbalimbali za kiudhibiti	5
ERB yavutiwa na uwekezaji kwenye miundombinu ya mafuta, mifumo ya udhibiti	6
EWURA mshindi wa pili maonesho ya SabaSaba, BoT yaongoza	7
EWURA yapunguza ada leseni vituo mafuta vijijini kwa 90%	8
Gesi Asilia iliyogandamizwa sasa itakuwa na bei kikomo	9
EWURA yataka vituo zaidi nya mafuta vijengwe Ulanga, Malinyi	10
CQS yavutia usajili watoa huduma na wataalamu	11
EWURA yakusanya maoni ya bei mpya za umeme kwa wazalishaji wadogo wadogo	12
Mkurugenzi Mkuu wa EWURA aongoza Wakurugenzi Wakuu 12 ziara ya masuala ya changamoto za umeme	13
EWURA yakutana na wahariri Dar es Salaam	14

PICHA YA MBELE:

*Mwenyekiti wa Bodи ya Wakurugenzi ya
EWURA, Prof. Mark Mwandomsya (kulia), akisaini
kitabu cha wageni alipomtembelea Mkurugenzi
Mkuu wa EWURA ofisini kwake Kanda ya
Mashariki, Dar es Salaam, kwa mara ya kwanza
mwezi Septemba mwaka huu. Kushoto ni Mkurugenzi
Mkuu wa EWURA, Mhondisi Modestus Lumato.*

Kauli Mbiu: "Udhibiti wa Haki kwa Matokeo CHANYA"

KUTOKA KWA mHARIRI

Mpenzi Msomaji wetu!

Ninakukaribisha kujunga nasi katika toleo jipya la Jarida la Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), toleo la 34 katika mfululizo wa machapisho ya Majorida ya EWURA kwa mwaka 2022.

Kwa heshima na taadhima napenda kukualika kusoma makala za kuvutia kutoka katika shughuli mbalimbali za udhibiti zilizotekelawa na EWURA. EWURA inadhibiti sekta ndogo tatu za nishati ambazo ni Petroli; Umeme na Gesi Asilia na Sekta moja ya Maji; Maji na Usafi wa Mazingira ambapo habari zilizoandikwa katika Toleo hili zinahusisha shughuli zilizofanyika katika kipindi cha Julai hadi Septemba 2022.

Katika kipindi hiki, EWURA imefanya maamuzi mbalimbali ya kiudhibiti ambayo baadhi yake, yamechapishwa katika toleo hili, ambalo linachapishwa kwa mujibu wa Sheria ya EWURA Sura na 414 ya Sheria za Tanzania, kipengele cha 6(e).

Kipengele cha 6(e) kinasema kwamba ni wajibu wa Mamlaka kuhakikisha inaboresha ustawi wa jamii ya Watanzania kwa kuimarishe elimu kwa umma, ufahamu na uelewa wa sekta zinazodhibitiwa ikiwa pamoja na haki na wajibu wa watumiaji na watoa huduma wa sekta zinazodhibitiwa; Njia za kutatua migogoro na kusikiliza malalamiko, kazi na shughuli za mamlaka kwa ujumla.

Titus M. Kaguo

3

Katika Toleo hili ni pamoja na mambo mengine habari zilizochapishwa ni pamoja na Prof. Mwандосya Mwenyekiti mpya wa Bodhi ya EWURA, aanza kazi kwa kishindo, EWURA kuja na bei kikomo ya Gesi Asilia Iliyogandamizwa, ERB yavutiwa na uwekezaji kwenye miundombinu ya mafuta, mifumo ya udhibiti, Mkurugenzi Mkuu wa EWURA aongoza Wakurugenzi Wakuu 12 ziara ya masuala ya changamoto za umeme, na habari nyiningine kemkem.

Karibuni!

Prof. Mwandosya Mwenyekiti mpya wa Bodi ya EWURA, aanza kazi kwa kishindo

Na Mwandishi Wetu

Rais Samia Suluhu Hassan amemteua Waziri wa zamani Professa Mark James Mwandosya, kuongoza Bodi ya Wakurugenzi ya Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), kuanzia tarehe 15 August, 2022.

Prof. Mwandosya ana shahada ya ubobevu katika uhandisi wa elektroniki na umeme kutoka Chuo Kikuu cha Birmingham, Uingereza, na ameitumikia serikali katika nyadhifa mbali mbali kat i yam waka 1990 na 2015, ikiwa ni pamoja na Kamishna wa Nishati, Katibu Mkuu na Waziri katika wizara mbali mbali.

Prof. Mwandosya amebobeaa pia katika masuala ya Udhibiti. Mpaka sasa ameandikia vitabu viwili vya Udhibiti, kat i ya vitabu na majarida kadhaa alioandika; “*Udhibiti wa Huduma za Kiuchumi Tanzania*” na “Regulatory Challenges in Africa.”

Wachambuzi wa mambo wanasema uteuzi wa Prof. Mwandosya kuongoza Bodi ya EWURA unaiongezea nguvu mpya bodi hiyo, hasa nyakati hizi ambapo EWURA inajielekeza kupambana na changamoto mpya katika sekta za nishati na maji.

Tangu ateuliwe, Prof. Mwandosya amekutana na viongozi na wadau mbalimbali wa sekta mbili hizi ili kujifunza na kuelewa maeneo ya kuboresha na changamoto zinazowakabili.

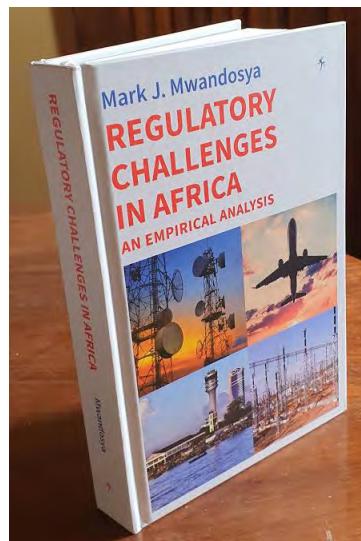
Aliokutana nao ni pamoja na Waziri wa Nishati, Mh. January

Mwenyekiti mpya wa Bodi ya EWURA, Prof. Mark Mwandosya.
Pichani chini ni moja ya vitabu vyake vya masuala ya Udhibiti.

Makamba, Waziri wa Maji, Mh. Jumaa Aweso, Wafanyakazi na Menejimenti ya EWURA, Menejimenti za Mamlaka ya Maji na Usafi wa Mazingira Dodoma (DUWASA), DAWASA, Shirika la Maendeleo ya Petroli (TPDC), Baraza la Ushauri la Watumia Huduma za EWURA (EWURA CCC) na wafungaji wa mifumo ya gesi asilia kwenye magari na vituo vya kuuzia gesi iliyokandamizwa.

Mwenyekiti huyo mpya wa Bodi ameiasa Menejimenti ya EWURA “kuendelea kutekeleza wajibu na majukumu yake iliyopewa na sheria iliyoianzisha EWURA,” na kwamba Watanzania wengi wanaitazama EWURA kwa ufumbuzi wa matatizo yanayozikabili sekta inazodhibiti.

Mwenyekiti Mpya wa Bodⁱ ya EWURA afanya ziara mbalimbali za kiudhibiti

Na Asiatu Msuya

Mwenyekiti mpya wa Bodⁱ ya Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), Profesa Mark Mwandosya, amefanya ziara mbalimbali za kiudhibiti ili kufahamu hali halisi ya utekelezaji wa shughuli za udhibiti katika maeneo mbalimbali.

Mara baada ya kuteuliwa, Prof Mwandosya, aliongoza kikao na wajumbe wa Bodⁱ ya EWURA na Menejimenti ili kufahamu utekelezaji wa shughuli za udhibiti katika sekta za nishati na maji. Mwenyekiti pia alifanya mazungumzo na Waziri wa Nishati, Mhe. January Makamba (Mb) ofisini kwake, jijini Dar es Salaam na baada ya hapo alikutana na Waziri wa Maji, Mhe. Jumaa Aweso (Mb), jijini Dodoma.

Mwenyekiti huyo pia alitembelea Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira kubwa mbili za Dar es Salaam (DAWASA) Dodoma (DUWASA), ambapo alifanya kikao na Bodⁱ na menejimenti kujadili utekelezaji wa shughuli za Mamlaka hizo.

Aidha, Mwenyekiti wa Bodⁱ alipata wasaa wa kukutana na kuzungumza na wafanyakazi wa EWURA waliopo Kanda ya Nyanda za Juu Kusini, jijini Mbeya na Kanda ya Mashariki, jijini Dar es Salaam.

Prof. Mwandosya, katika dhamira yake yakujifahamisha

kuhusu utekelezaji wa majukumu wa EWURA, alitarajiwa kukutana na Bodⁱ na Menejimenti ya Shirika la Ugavi wa Umeme Tanzania (TANESCO) na taasisi nyingine zinazodhibitiwa katika sekta ndogo za mafuta ya petroli na gesi asilia.

Bodi ya EWURA, ikiwa ndicho chombo cha juu cha maamuzi cha Mamlaka, inasimamia utekelezaji wa majukumu ya Mamlaka kwa mujibu wa Sheria ya EWURA Sura ya 414 na sheria za kisekta katika utoaji, uhuishaji na kufuta leseni; kusimamia viwango vya bidhaa na huduma, udhibiti wa viwango vya gharama na tozo, pamoja na ufuutiliaji wa utendaji wa sekta zinazodhibitiwa.

Pia bodi inaendelea kufuutilia utatuzi wa malalamiko na migogoro, uzalishaji na usambazaji wa huduma zinazodhibitiwa na uelimishaji umma kuhusu masuala ya udhibiti na kuhakikisha kuwa, Mamlaka haitekelezi majukumu yake kinyume na Makubaliano yoyote ya Kimataifa ambayo Jamhuri

ya Muungano wa Tanzania ni mshirika wake.

Kifungu cha 8 (1) cha Sheria ya EWURA, Sura ya 414 kinaunda Bodⁱ ya Wakurugenzi ya EWURA, ambayo ni chombo cha juu cha uongozi wa Mamlaka na ina wajumbe saba akiwemo Mwenyekiti ambaye si mtendaji; wajumbe watano wasio watendaji na Mkurugenzi Mkuu ambaye ni Mtendaji.

Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, ndiye humteua Mwenyekiti wa Bodⁱ ya EWURA kwa muda maalum wa miaka minne, na anaweza kustahili kuteuliwa tena kwa muhula mmoja zaidi mfululizo; na Profesa Mwandosya aliteuliwa Agosti 15, 2022

Ili kutokuwepo upendeleo na kuepusha mgongano wa kimaslahi, mjumbe wa bodi ya EWURA hatakuwa na sifa za kuteuliwa iwapo kutoptaka na aina ya majukumu yake itaoneka upo uwerekano wa kuwa na ushawishi katika nafasi yake kama mjumbe wa Bodⁱ ya Wakurugenzi ya EWURA.

ERB yavutiwa na uwekezaji kwenye miundombinu ya mafuta, mifumo ya udhibiti

Na Mwandishi Wetu

Bodi ya Nishati ya Zambia (ERB) imevutiwa na jinsi Tanzania ilivyowekeza katika miundombinu ya bidhaa za mafuta na mifumo ya kiudhibiti. Kauli hiyo ilitolewa hivi karibuni na Mkuu wa msafara wa ERB, Bw. Banji Kalenga, wakati wa ziara ya siku nne kwa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA).

Wajumbe wa Bodi ya EWURA, ERB na Menegimenti za EWURA na ERB wakiwa katika picha ya pamoja walipokutana katika Ofisi ya Kanda ya Mashariki, Dar es Salaam.

Ziara ya ERB ilifanyika kati ya Septemba 18 na 20 mwaka 2022 ikilenga pamoja na mambo mengine, kupata uelewa juu masuala ya gesi ya kupikia inayotokana na mafuta (LPG) hususan masoko, usambazaji na uuzwaji wake.

ERB ililenga pia kujifunza juu ya masuala ya kiufundi hususani namna ya kutunza mitungi ya LPG na hatari zinazoambatana nazo, ajali na masuala ya mazingira.

Bw. Kalenga alisema ERB, pia ililenga kufahamu juu ya mifumo ya bei, upatikanaji wa masoko

na kulinganisha matumizi ya LPG na vyanzo vingine vya kupikia kama mkaa na mafuta.

Wakati wa ziara hiyo, ujumbe wa ERB ulifanikiwa pia kutembelea miundombinu ya Gesi Asilia; miundombinu ya gesi asili iliyokandamizwa (CNG), Vituo vikubwa vya gesi asili iliyokandamizwa na vituo vya kujazia gesi iliyokandamizwa kwenye magari.

Pia walitembelea maghala ya kuhifadhi na kujazia LPG ya Manjis Gas na Taifa Gas.

"Kwa ujumla Bodi ya ERB na Menejimenti zimeridhishwa na ziara hii Tanzania kwani imekuwa na mafanikio makubwa," alisema Bw. Kalenga na kuongeza kuwa kumekuwa na majadiliano yenye matunda kati ya ERB na EWURA na kwamba taasisi hizi mbili zitaendelea kukuza ushirikiano baina yao kwa manufaa ya nchi zao.

Ujumbe wa ERB katika ziara hiyo ulipokelewa na Naibu Mwenyekiti wa Bodi ya EWURA, Bw. Ahmad Kilima aliyeambatana na Mjumbe wa Bodi, Bw. Richard Kayombo.

EWURA mshindi wa pili maonesho ya SabaSaba, BoT yaongoza

Na Tobietha Makafu

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), imeibuka kidedea kwa kuwa mshindi wa pili katika Maonesho ya 46 ya Kimataifa ya Biashara ya Dar es Salaam (Sabasaba), na mshindi wa Tatu katika Maonesho ya Wakulima Nchini (Nanenane) kwa Kanda ya Ziwa. Katika maonesho ya Sabasaba, EWURA ilikuwa mshindi wa pili katika kundi la Taasisi za Udhibiti ambapo mshindi wa kwanza alikuwa ni Benki Kuu ya Tanzania (BoT) na watatu ni alikuwa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Tanzania (TAA).

Akizungumzia siri ya ushindi huo, Meneja Mawasiliano na Uhusiano EWURA, Bw. Titus Kaguo alisema: "Ushindi huu umetokana na jithada za kujituma kwa kutoa elimu kwa bidii, ambapo tumejizatiti kutoa elimu bora kwa maslahi ya Taifa."

Aliongeza: "Tumefanikiwa kutembelewa na wananchi zaidi ya 1,000 ambao wamejifunza mambo mbalimbali ya udhibiti wa huduma za nishati na maji, wengi wakiwa ni mafundi umeme wanaohitaji leseni, pamoja na wenye kampuni za kizawa wanaohitaji kusajiliwa katika kanzi data ya watoa huduma, katika miradi ya gesi na petroli nchini."

Katika maonesho ya Nanenane Kanda ya Ziwa, EWURA iliibuka mshindi watatu, katika Mamlaka za Udhibiti na Usimamizi wa Huduma, ambapo nafasi ya pili ilichukuliwa na Mamlaka ya Udhibiti wa Mbolea Tanzania (TFRA), katika maonesho yaliyofanyika Kanda ya Ziwa, viwanja vya Nyamhongolo Mwanza.

Akizungumzia ushindi huo, Meneja wa EWURA Kanda ya Ziwa, Bw. Geogre Mhina alisema: "Siri ya mafanikio ni kujikita kwenye kuhudumia wananchi kwa kuwapa

taarifa sahihi muda wote wa maonesho, pia weledi wa wafanya kazi wa EWURA katika kutoa elimu kwa umma."

Katika kutimiza wajibu wa kutoa elimu kwa umma, ofisi zote za kanda EWURA, zilishiriki maonesho ya Nane nane, Kanda ya Nyanda za Juu Kusini ilishiriki maonesho kitaifa katika Viwanja vya John Mwakangale, Mbeya huku Kanda ya Mashariki ikishiriki katika Viwanja vya J.K Nyerere Morogoro wakati Kanda ya Kati ilishiriki katika Viwanja vya Nanenane, Dodoma na Kanda ya Kaskazini ilishiriki katika Viwanja vya Njiro, Arusha.

Maonesho ya Nanenane kitaifa yalifungwa na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Samia Suluhu Hassan, mkoani Mbeya, ambaye aliwapongeza waandaaji na washiriki wa maonesho hayo kwa kuonesha ari na kutoa taarifa muhimu kwa wananchi na wakulima kwa ujumla.

EWURA itaendelea kutoa elimu kwa umma, ikiwa ni wajibu wake kuhakikisha inaboresha ustawi wa jamii ya Tanzania kwa kuimarisha elimu juu ya haki na wajibu watoa huduma na watumiaji wa huduma.

Waziri wa Nishati, Mh. January Makamba (kushoto) akisikiliza maelezo ya Meneja wa Kitengo cha Mawasiliano na Uhusiano wa EWURA, Titus Kaguo (kulia) wakati Waziri huyo alipotembelea banda la EWURA kwenye maonesho ya Biashara ya Kimataifa ya Dar es Salaam (DITF) Julai 2022.

EWURA yapunguza ada leseni vituo mafuta vijijini kwa 90%

Na Asiatu Msuya

Mamlaka ya Udhhibit wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), imeendelea kuhakikisha uwepo wa upatikanaji wa huduma za bidhaa za petroli maeneo ya vijijini na kuvutia uwekezaji kwa kupunguza ghamama za vibali vya ujenzi, ada ya leseni na ghamama ya leseni kwa asilimia 90. Mkurugenzi wa Petroli wa EWURA, Bw. Gerald Maganga alisema punguzo hilo limetokana na dhima ya Mamlaka ya kusogeza huduma za petroli karibu zaidi na wananchi kutokana na kuongezeka kwa mahitaji ya bidhaa hiyo maeneo mbalimbali nchini unaotokana na matumizi ya usafiri wa pikipiki.

"EWURA imechukua hatua hii ili kuwarahisishia wawekezaji wa vituo vya mafuta maeneo ya vijijini, baada ya kubaini kuwepo uhitaji mkubwa wa bidhaa za mafuta na kwetu sisi, kama Mamlaka ni njia ya kupiga vita uuzaaj holela wa bidhaa za petroli," alisema Bw. Maganga.

Alisema ili kufanikisha maboresho hayo, EWURA ilifanya marejeo ya Kanuni za Mafuta (Biashara ya Jumla, Uhifadhi, Reja Reja na Matumizi Binafsi), yaliyochapishwa katika Gazeti la Serikali Toleo Na. 150 la 2022), lengo likiwa kupanaa wigo wa upatikanaji nishati ya mafuta maeneo mbalimbali nchini sanjari na kuunga mkono jithada zinazofanywa na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Samia Suluhu Hassan kuwasogezea wananchi huduma mbalimbali ikiwamo ya mafuta.

Wawekezaji wa vituo vya mafuta vya vijijini, sasa watakuwa wakilipa asilimia 10 tu sawa na shilingi 100,000 (badala ya 500,000) ili kupata leseni ya EWURA ya biashara ya rejareja ya mafuta. Aidha, maombi ya Leseni yatalipiwa shilingi 50,000 na kibali cha

ujenzi shilingi 50,000 ikiwa ni punguzo la asilimia 90 ya ghamama husika.

Pamoja na hilo, Serikali imeendelea kutoa leseni za masharti nafuu kwa vituo vya mafuta vya vijijini vinavyokuwa vimekidhi masuala ya afya, usalama na mazingira ili kuendelea kutoa huduma wakati maboresho yakiendelea kufanya kufikia vigezo vya kupata leseni rasmi.

Vilevile, Kanuni zinamtaka kila anayemiliki angalau vituo vinne maeneo ya mjini, kuhakikisha

anajenga angalau kituo kimoja cha mafuta maeneo ya vijijini yasiyo na vituo lengo likiwa kuhakikisha huduma endelevu na ya uhakika ya mafuta inapatikana.

EWURA itaendelea kufanya ukaguzi wa mara kwa mara ilikuuhakikisha kuwa biashara ya mafuta inafanywa kwa kuzingatia miongozo iliyopo ikiwamo kutokukwepa kodi, kutouza mafuta yaliyochakachuliwa na kwamba hatua za kiusalama zinazingatiwa ipasavyo.

Chini ya Kanuni mpya za bidhaa za petroli, kampuni kubwa sasa zitatakiwa kuwekeza kwenye vituo vya mafuta maeneo ya vijijini pia.

Gesi Asilia iliyogandamizwa sasa itakuwa na bei kikomo

Na Asiatu Msuya

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), imeanza maandalizi ya mwisho ya kuja na bei kikomo ya gesi asilia iliyogandamizwa itakayouzwa katika vituo vikuu, vituo vinavyochukua gesi moja kwa moja kutoka kwenye bomba kubwa la usambazaji, vituo vilivyo rije ya mtandao wa kusambazaji na vituo vidogo. Kwa mujibu wa taftishi, bei zilizopendekezwa ni shilingi 154 kwa kilo kwa vituo vikuu, shilingi 367 kwa kilo kwa vituo vinavyochukua gesi moja kwa moja kutoka bomba kubwa la usambazaji, shilingi 366.7 kwa kilo kwa vituo vilivypo nje ya mtandao wa bomba la kusambazia na shilingi 76.6 kwa kilo kwa vituo vidogo.

Akizungumza hivi karibuni wakati wa taftshi, Mkurugenzi Mkuu wa EWURA, Mhandisi Modestus Lumato, alisema mamlaka imebaini kuongezeka kwa ukuaji wa mahitaji ya gesi asilia kwenye viwanda namagari yanayotumia gesi asilia, licha ya uwekezaji mdogo kwenye miundombinu ya kusambaza gesi hiyo, hali inayosababisha matumizi kidogo ya nishati hiyo nchini.

"Uwekezaji mdogo katika miundombinu ya kusambaza gesi asilia iliyogandamizwa (CNG) imeendelea kuchangia

matumizi ya gesi asilia nchini kuwa chini licha ya kuwepo kwa mahitaji ya uhakika ya nishati hiyo," alisisitiza Mha. Lumato

EWURA imeendelea kuchukua hatua stahiki za kuboresha mazingira ya biashara na uwekezaji kwa kukuza na kusaidia wawekezaji waliopo na watarajiwa katika sekta ndogo ya gesi asilia kwa kuandaa nyenzo za udhibiti, zinazoratibu utoaji wa vibali vya ujenzi, leseni pamoja na bei ya huduma.

EWURA imeshaweka mkakati wa kurasimisha ukuaji endelevu

wa sekta ya gesi asilia nchini; na hii itachagiza kukuza matumizi endelevu ya miundombinu ya gesi asilia ambayo haikuwa ikitumika ipasavyo kutoptana na uwekezaji mdogo katika mkondo wa kati na wa chini wa sekta hiyo.

Mamlaka itaendelea kushauriana na wadau ili kuhakikisha uhamasishaji wa uwekezaji na uzingatiaji wa usalama unaimarishwa katika mkondo wa kati na wa chini wa sekta ndogo ya gesi asilia nchini.

Mwenyekiti wa Bodi ya Wakurugenzi ya EWURA, Prof. Mark Mwandoza (wa nne kushoto) akiwa pamoja na Naibu Mwenyekiti wa bodi hiyo, Alhaji Ahmed Kilima (aliyevaa kofia), na baadhi ya watumishi waandamizi wa EWURA, walipokuwa kwenye ziara ya kikazi kutembelea kituo cha kujaza gesi asilia kwenye magari, Ubungo jijini Dar es Salaam hivi karibuni.

EWURA yataka vituo zaidi vya mafuta vijengwe Ulanga, Malinyi

Na Mwandishi Wetu

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA) imewaasa wadau katika sekta Mndogo ya mkondo wa chini wa Petroli kuwekeza katika maeneo ya vijiji na yale yenye changamoto za kipekee ili kusaidia upatikanaji wa huduma za mafuta katika maeneo hayo. Meneja wa EWURA Kanda ya Mashariki, Mhandisi Nyirabu Musira alisema hivi karibuni kwamba kuna maeneo mengi yenye faida za kiuchumi ambayo yanahitaji vituo vya mafuta ili huduma hizo ziwe chachu ya maendeleo katika maeneo hayo ambayo hayakuwa yakijulikana hapo awali.

Mhandisi Musira aliwaeleza Wakuu wa Wilaya za Ulanga na Malinyi katika nyakati tofauti hivi karibuni kwamba EWURA imelegeza masharti ya uwekezaji vijiji kwa kutoa kanuni mpya ambazo zinatoa unafuu wa gherama na mahitaji ya kiudhibiti katika maeneo hayo, ili kusaidia jamii kuacha kuaza mafuta kwenye chupa na sehemu nyingine zisizoruhusiwa.

Mkuu wa Wilaya ya Ulanga Mh. Ngolo Malenya alimweleza Mhandisi Musira kwamba Wilaya ya Ulanga inakua haraka katika shughuli za migodi ambazo hivi karibuni zinatarajija kuwa katika uwekezaji wa kiwango cha kimataifa.

“Tunatarajia kwamba kwa kuongezeka katika shughuli za migodi, mahitaji ya bidhaa za petroli wilayani Ulanga yataongezeka zaidi ya maratatu,” alisema.

Meneja wa EWURA kanda ya Mashariki, Mhandisi Nyirabu Musira (Katikati) akimkabidhi ripoti za utendaji za EWURA Mkuu wa Wilaya ya Ulanga, Mh. Ngolo Malenya, alipomtembelea ofisini kwake Wilayani Ulanga hivi karibuni. Kushoto ni Ofisa Mwandamizi wa EWURA anayeshughulikia huduma kwa wateja, Bi. Getrude Mbiling'i.

Mtazamo kama huo ulitolewa pia na Mkuu wa Wilaya ya Malinyi, Mh. Mathayo Masele, ambaye alisema Wilaya yake inahitaji vituo zaidi vya mafuta sasa kuliko wakati mwingine wowote kwa sababu ya kukua sana kwa shughuli za kilimo.

“Tumeanzisha kampeni ya kuimarisha kilimo cha mpunga na Korosho, kati ya mazao mengi ya kibiashara, kwa kuwajengea uwezo wakulima na kuimarisha masoko.

Kwa sababu hii, kuna shughuli nyingi za kiuchumi kwenye sekta hii, na kuna ongezeko kubwa la malori na mitambo mingi, hivyo kuna haja ya kuwa na vituo vingi zaidi vya mafuta,” alisema.

Hivi karibuni, EWURA imetoea Kanuni mpya za Uwekezaji wa Vituo vya mafuta vijiji ambazo zinalenga kupunguza gherama za uwekezaji, lakini wakati huo huo zinaendelea kusimamia masuala ya Usalama, Afya na Mazingira, ikiwa ni hatua za kukabiliana na uhaba wa vituo vya mafuta vijiji.

CQS yavutia usajili watoa huduma na wataalamu

Na Asiatu Msuya

Mfumo wa kidijitali wa usajili wa watoa huduma na wataalamu katika sekta za petroli na gesi asilia nchini ujulikanao kama Common Qualification System (CQS) umechagiza ari ya kampuni za Kitanzania na wataalamu kujisajili kutoa huduma kwenye miradi mbalimbali inayoanzishwa nchini.

Mfumo huo unaopatikana katika tovuti ya Mamlaka kwa kiungnishi <https://cgs.ewura.go.tz/cqs>, unabatilisha utaratibu wa awali uliokuwa unalazimu kujaza fomu kwa mkono ili kusajili katika kanzidata ya LSSP.

CQS pia inajumuisha wataalamu wenye weledi kwenye sekta hizo, hivyo kutoa fursa kwa watanzania kuonesha sifa zao za kitaaluma, mafunzo au umahiri na uwezo walio nao katika eneo la petroli na gesi asilia.

Mkurugenzi Mkuu wa EWURA, Mha. Modestus Lumato, alisema, dhima ya CQS ni kurahisisha usajili na kupanua wigo wa watoa huduma na wataalamu.

"Kwa sasa, watoa huduma na wataalamu wa ndani watajisajili kupitia CQS pekee mfumo amabao ni wa haraka na wenye ufanisi zaidi ili kuwasaidia wenye leseni na wakandarasi wanaoendesha shughuli zinazohusu masuala ya petroli na gesi asilia nchini kupata watoa huduma stahiki", alisisitiza Mha. Lumato.

CQS hutoa huduma pacha, yaani, kusajili watoa huduma na kusajili wataalamu na

inaonesha viwango, uwezo na ubora wa watoa huduma na wataalamu.

Kufikia Septemba, 2022, wataalamu wapatao 103 walikuwa wamejisajili kwenye mfumo huo, huku kukiwa na kampuni 1,484 zilizosajiliwa.

Kuwapo mfumo huo, ni utekelezaji wa Kanuni za Petroli (Ushirikishwaji Wazawa) za mwaka 2017 na umeandaliiwa na EWURA kwa ushirikiano

na Mamlaka ya Udhibiti wa Mkondo wa Juu wa Petroli (PURA), inayosimamia eneo la mkondo wa juu huku EWURA ikiratibu mkondo wa kati na wa chini wa petoli na gesi asilia.

EWURA inatoa mwito kwa wataalamu katika sekta za petroli na gesi asilia kutumia fursa hiyo kuongeza kasi ya kujisajili ili kuweza kupata fursa mbalimbali kwa mujibu wa taaluma zao.

EWURA yakusanya maoni ya bei mpya za umeme kwa wazalishaji wadogo wadogo

Na Tobietha Makafu

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), imekusanya maoni ya wananchi juu ya bei mpya za umeme zinazopendekezwa kwa makampuni yanayozalisha umeme jua na kusambaza kwa wananchi, katika maeneo ambayo umeme wa Tanesco haujafika katika Wilaya za Kilosa, Bagamoyo na Korogwe.

Akitoa maelezo ya ufunguzi wa mkutano uliofanyika katika Wilaya ya Kilosa, Kijiji cha Malangali, Mwakilishi wa Mkurugenzi Mkuu wa EWURA, Bw. Michael Mshighwa, alisema: "EWURA inaendelea kutekeleza agizo la Serikali kwa kuwataka wazalishaji wa umeme wadogo wadogo kuwasilisha gharama zao EWURA ili zifanyiwe tathimini ya kina kwa kuzingatia maoni ya wadau na kuiwezesha Bodii ya EWURA kuidhinisha bei kwa mujibu wa sheria."

Baadhi ya kampuni zilizoomba bei mpya EWURA ni pamoja na Kampuni ya Watu na Umeme, inayotoa huduma katika Kijiji cha Mpale, Wilaya ya Korogwe, Tanga na kampuni ya Husk

Powers System Limited inayotoa huduma katika Kijiji cha Matipwili, Wilaya ya Bagamoyo na Kijiji cha Malangali, Wilaya ya Kilosa, Morogoro.

Wakitoa maoni, wananchi wa vijiji hivyo walitaka kuboreshwa kwa huduma ya umeme kwa kuongezewa masaa ya huduma, umeme kuzwa kwa uniti na sio vifurushi ili wapate thamani halisi ya huduma, ambapo wengi wao walitaka bei ipunguzwe.

Wengine waliotha maoni ni pamoja na mjambe wa Baraza la Ushauri la Serikali (GCC), Bw. Thabit Dokodoko na Katibu Mtendaji wa Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma zinazodhibitiwa na EWURA

(EWURA CCC), Mha. Goodluck Mmari.

Huko nyuma, wazalishaji wadogo waliruhusiwa kupanga bei na kufanya makubaliano na watejawao. Halihiiiliwawezesha kujipanga vizuri katika huduma zao na kuendelea kukua. Ilifika wakati Serikali ikaamua kwamba bei zao zitathimi niwe na kuidhinishwa na EWURA.

Mikutano ya taftshi inafanyika ili kupata maoni ya wadau, kuhusu bei iliyopendekezwa na makampuni ya uzalishaji umeme. Maoni yatakayopatikana yatafanyiwa tathmini ya kina katika kutoa uamuzi wa bei ambao ni uamuzi wa Bodii ya EWURA.

Katika sekta ya umeme EWURA ina jukumu la kusajili wawekezaji wadogo wa umeme chini ya Megawatti moja, kufuta usajili endapo kutakuwepo kwa ukiukwaji wa masharti, kudhibiti ubora wa ufanisi na utoaji huduma, tathmini na kuitisha maombi ya bei za umeme, kusikiliza na kutatta malalamiko na migogoro, Kuelimisha umma kuhusu haki na wajibu walionao katika upatikanaji wa huduma za zinazodhibitiwa na EWURA.

Mkurugenzi Mkuu wa EWURA aongoza Wakurugenzi Wakuu 12 ziara ya masuala ya changamoto za umeme

Na Mwandishi Wetu

Mkurugenzi Mkuu wa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), Mhandisi Modestus Lumato (katikati mstari wa mbele pichani) ameongoza jopo Watendaji Wakuu 12 kutoka umoja wa mfumo wa kuuziana umeme Afrika Mashariki (EAPP), chini ya mwavuli wa Bodi ya Wadhibiti Huru (IRB) katika ziara ya mafunzo kwa Nchi za Afrika Magharibi kuhusu namba bora ya kutatua changamoto za umeme.

Mha. Lumato, alisisitiza umuhimu wa kuwa na nguvu ya pamoja katika kutatua changamoto za umeme wakati akiongoza ujumbe wa IRB kutoka EAPP wakianza ziara ya siku 10 kwa Nchi za Afrika Magharibi juu ya masuala ya umeme.

“Wajumbe wa EAPP kutoka Burundi, Djibouti, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo (DRC), Rwanda, Misri, Ethiopia, Kenya, Libya, Sudan, Sudan Kusini, Somalia, Tanzania na Uganda wapo ziarani kuangalia namna Nchi za Afrika Magharibi zinavyoshughulikia masuala ya soko la umeme na sheria zake,“ alisema Mha. Lumato.

Alisema EAPP ina majukumu ya kuratibu uzalishaji, usambazaji na biashara ya umeme na kuendeleza soko la umeme katika eneo lake. Alioneshaa imani kuwa kupitia ziara hiyo wanachama wa EAPP wataongeza ufahamu kutoka kwa wanachama wa nchi nyingine, hivyo kuongeza weledi katika kuzalisha na kusimamia masuala yanayohusiana na umeme katika nchi zao.

Mhandisi Lumato aliongeza kuwa kupitia ziara hiyo wajumbe kutoka EAPP, watapata fursa ya kujifunza namna bora ya kutatua changamoto za masuala ya umeme; kujifunza

aina mbalimbali za kushauri kitaalamu kama wadhibiti kwa wanaofanya uamuzi; na kuipongeza Benki ya Dunia kwa msaada walioutoa kufanikisha ziara hiyo.

Ziara hiyo itawapa fursa wajumbe wa IRB na EAPP kama wadhibiti, kupata mawazo tofauti kwa ajili ya kuwataarifu wanaofanya uamuzi kwa kizazi cha sasa na cha baadaye.

Lengo la ziara hiyo ya IRB ni kujengea uwezo wanachama wake katika kupata maarifa na usoefu ili kuzipa nguvu mamlaka za udhibiti wa nishati kwenye suala la umeme.

EWURA yakutana na wahariri Dar es Salaam

Na Tobietha Makafu

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), imekutana na wahariri wa vyombo mbalimbali vya habari nichini, chini ya Jukwaa la Wahariri (TEF), kujadili masuala mbalimbali kuhusu udhibiti wa huduma za nishati na maji.

Akifungua mkutano huo, Mkurugenzi Mkuu wa EWURA, Mha. Modestus Lumato alisema wahariri wa vyombo vya habari, wana jukumu muhimu sana katika kuhabarisha jamii, hivyo mkutano huo ulilenga kujadiliana na kuongeza uelewa juu ya sekta zinazodhibitiwa na kupokea maoni na kutoa ufanuzi juu ya masuala ya kiudhibiti.

Kwa upande wake Mwenyekiti wa Jukwaa la Wahariri, Bw. Deodatus Balile, alisema wahariri wataendelea kushirikiana na EWURA katika kuhabarisha umma juu ya udhibiti wa huduma za nishati na maji kwa maslahi ya Watanzania.

“EWURA inathamini mchango wa tasnia yetu ya habari, nasi tunaahidi kuendelea kutoa ushirikiano kila wakati,” alisema Bw. Balile.

Mha. Lumato aliwashukuru wahariri kwa ushirikiano wanaouunesha kwa EWURA, kwa miaka iliyopita na kuwaomba kuendeleza ushirikiano huo wa kikazi wenye tija.

“Nyinyi ni watu muhimu sana kwa taasisi yetu, hasa katika kuhakikisha tunaufikia umma

**Mkurugenzi Mkuu wa EWURA,
Mha. Modestus Lumato.**

kupitia habari mbalimbali za utekelezaji wa majukumu yetu, kwa wadau wetu ambao ni Serikali, watoa huduma na wananchi wote kwa ujumla kupitia vyombo vyenu vya habari”, alisema Mha. Lumato.

Wahariri kutoka vyombo mbalimbali vya habari vikiwemo televisheni, radio, magazeti na habari za mtandao walipata wasaa wa kusikiliza wasilisho kutoka kwa Mha. Lumato lililohusu kazi, wajibu na changamoto mbalimbali zilizoikabili taasisi katika kipindi cha mwaka 2021/2022, pamoja na mipango mikakati kwa maendeleo ya Mamlaka.

Mha. Lumato, alisema EWURA ni mdhibiti wa huduma za nishati na maji, ambazo humgusa moja kwa moja mtumiaji wa mwisho pamoja na watoa huduma, hivyo basi, kupitia wahariri na vyombo vya habari ni rahisi kufikisha taarifa muhimu kwa wananchi hao.

“Nyinyi ni mabalizi wetu muhimu katika kuhakikisha taarifa zinawafikia wananchi katika muda muafaka, tumekutana nanyi, ili mfahamu masuala muhimu ya kiudhibiti na kuifahamu taasisi yetu vizuri ili muende kuelimisha umma juu ya kazi na wajibu wetu kwa maslahi ya taifa.”

Akitoa neno la shukrani Mwandishi Mkongwe, Bw. Salim Salim, alisema. Kazi zinazofanywa na waandishi wa habari ni utekelezaji wa wajibu wao, hivyo watatumia nafasi walizonazo kuhakikisha wananchi wanaelewa masuala ya udhibiti wa huduma za nishati na maji.

EWURA itaendelea kuboresha ushirikiano na wahariri pamoja na waandishi wa habari, ili kuongeza uwazi katika kufanya kazi zake na kuwahabarisha wananchi moja kwa moja kupitia vyombo mbalimbali vya habari.